

КЛУБ ЮНИХ ДИПЛОМАТІВ КИЇВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ СХІДНИХ МОВ № 1

У статті схарактеризовано діяльність клубу юних дипломатів Київської гімназії східних мов №1 як молодіжного об'єднання для вивчення культурних надбань народів країн світу, мов яких навчаються учні, для здійснення народної дипломатії, розвитку дружби із ровесниками закладів освіти країн Сходу та розвитку дружніх відносин Київської гімназії східних мов №1 з країнами Сходу в освітній та культурній сферах з метою полікультурного виховання учнів. Автор наводить зміст Положення про клуб юних дипломатів та розкриває напрямки його діяльності в період 1992 – 2017 років.

Ключові слова: Київська гімназія східних мов №1, клуб юних дипломатів як інноваційна діяльність, діалог культур, толерантність, іноземні мови, педагогічні працівники, народна дипломатія.

Постановка проблеми. Особливість змісту, та якість іншомовної освіти у закладах загальної середньої освіти на різних етапах становлення освіти України в період становлення та розвитку української державності узалежнені від моделей освітнього процесу, зокрема від стратегій і тенденцій розвитку шкільної іншомовної освіти, зокрема комунікативного спрямування освітнього процесу, діяльнісної технології навчання культурі іншомовного спілкування, особистісно орієнтованої парадигми, культурологічного спрямування освітньої діяльності, технологій діяльності клубу юних дипломатів як інноваційної діяльності в позаурочній, позашкільній роботі для формування в учнів іншомовної комунікативної, полікультурної компетентностей.

Відкритість сучасного українського суспільства, зростаюча комунікативна мобільність школярів, наукові, культурні контакти та обміни, яскраво виражена професійна спрямованість навчання іноземних мов визначають соціальний престиж іншомовної філологічної освіти. Навчання іноземних мов і більш широко – культур, цивілізацій сприяє не тільки розвитку окремої особистості в суспільстві й розвитку самого суспільства, але й виховує повагу до рідної культури, формує готовність до діалогу, толерантність у ставленні до інших мов та культур, здатність до міжкультурної взаємодії.

Педагог має враховувати, що демократія – найкраща модель організації політичного та соціокультурного життя практично всіх країн світу. Проте ця модель сформувалась на Заході і відповідає, передусім, світоглядним засадам і цінностям західного суспільства. У зв'язку з розвитком глобальних процесів, а також постійним намаганням «експортувати» демократію на Схід, виникають різні проблеми, які витікають з неадекватного розуміння учнями співвідношення світогляду сучасних східних суспільств та принципів демократії. Розвиток сходовознавчої освіти учнів не може обмежуватись уроками (навчальними заняттями). Освітній процес (урочна, позаурочна, позашкільна діяльність) має бути спрямована на професійну орієнтацію здобуття учнями спеціальностей, пов'язаних із зовнішньою політикою, міжнародними відносинами, викладанням іноземних мов [4].

Аналіз сучасних досліджень. Парадигма шкільної іншомовної освіти зорієнтована на таку організацію навчання, котра забезпечує комунікативно-діяльнісний характер процесу оволодіння іноземною мовою в інтеграції з міжкультурним спрямуванням його змісту. Цей підхід зумовлений процесами глобалізації міжнародних контактів, де іноземній мові належить роль важливого засобу спілкування. У зв'язку з цим посилення соціокультурного контексту змісту освіти є соціально і педагогічно доцільною тенденцією розвитку сучасної іншомовної освіти. Вона забезпечується готовністю учнів використовувати іноземну мову як

засіб міжкультурного спілкування, можливістю для учнів формувати особистісні, етнонаціональні, культурно-мовні та морально-громадянські цінності, європейські цінності, що активізує освітню діяльність та створює умови для входження в сучасний світовий соціум [2, с. 73].

Східні мови сприяють інтеграції особистості в систему світової та національних культур народів Сходу. Відтак, у випускників Київської гімназії східних мов №1 має бути сформована здібність сприймати й розуміти ці культури та толерантно ставитися до їхніх особливостей, сприймаючи «чужу» культуру, збагачуючи свою. Такий підхід дає змогу не тільки інтерпретувати і розуміти звичаї іншого народу, але й взаємодіяти з оточуючим світом в умовах розвитку міжнародних відносин між Україною та державами Сходу та тенденції на їх активізацію, розширення і поглиблення.

У нинішньому законі України «Про освіту» зазначається: «Держава сприяє міжнародному співробітництву у сфері освіти шляхом здійснення заходів щодо розвитку та зміцнення міжнародного співробітництва» [1, с. 75-76].

Київська гімназія східних мов №1 – асоційована школа ЮНЕСКО (з 2005 року), у якій учні з 1 по 11 клас навчаються однієї зі східних мов (китайської, японської, арабської, перської, турецької, корейської) за авторськими навчальними програмами, посібниками, підручниками та другої іноземної – англійської мови.

Заклад загальної середньої освіти відіграє важливу роль у розвитку українсько-східних міжнародних культурно-освітніх відносин, у реалізації проекту «Інші країни, культури» ПАШ ЮНЕСКО.

Київська гімназія східних мов №1 за 85 років своєї історії на різних етапах розвитку вітчизняної освіти вписала багато сторінок у розвиток міжнародного співробітництва України з різними державами світу.

Дослідженням окремих аспектів міжнародної діяльності закладу освіти (Київська середня школа-інтернат №1 з поглибленим вивченням китайської мови, Київська гімназія-інтернат східних мов №1, Київська гімназія східних мов №1) присвячені наукові, методичні публікації П.П. Антонюка, О.Р. Ахмад, З.М. Карпенко, Г.Б. Кондратьєвої, Г.Г. Костюкової, В.М. Пашенко, Г.В. Подгорного, Р.О. Покиданова, О.І. Проскури, М.П. Савченка, Салеха Салеха Абда, Ж.П. Сегеди, Л.Г. Сократової, О.В. Соломонюк, О.В. Стаховської, Н.М. Ухіної та інших.

На Сході і Заході суттєво розрізняється безпосередній життєвий досвід. Якщо Захід робить акцент на новизну, то Схід – на традиції. Традиції жорстко регламентують дії людини в різних життєвих ситуаціях. Для Сходу ніколи не був притаманний конфлікт поколінь, пов'язаний з протиставленням нових культурних цінностей старим. Техніцизму Заходу завжди протистояла органіка Сходу. Схід поєднує людину і природу в гармонійне ціле. За західної людини природа – це майстерня, східна ж людина лише прагне стати органічною частиною природи. Схід приймає світ таким, яким він є. Тут сповідують принцип ненанесення шкоди всьому живому («ахімса» у індійців). На Сході традиціоналізм свідомості зумовлений циклічним сприйняттям часу. Сформувалася доктрина «азіатських цінностей», яка піддається активній критиці. У суспільствах, де міцно закріплені традиційні релігійні принципи (передусім, це країни, де сповідується іслам), існує негативне ставлення до ліберальної демократії. Такі країни мають власну стабільну модель соціального розвитку, засновану на традиціях, релігії, менталітеті (ісламські, індійські, конфуціанські інтерпретації суспільства, цінностей демократії). Сьогодні говорять не лише про «вестернізацію» Сходу, але і про «орієнтацію» Заходу, а також про «взаємопроникнення» (Є. Леонт'єв, Р. Чхартішвілі та інші) [10, с. 88].

Мета статті – схарактеризувати діяльність клубу юних дипломатів Київської гімназії східних мов №1 (1992 – 2017 роки) як складову відкритої педагогічної системи на формування змісту полікультурної освіти та полікультурного виховання учнів, розвитку дружніх відносин з народами країн Сходу в освітній та культурній сферах, які знаходяться в динаміці на певних рівнях і виходять з об’єктивних потреб українського суспільства, завдань Київської гімназії східних мов №1.

Виклад основного матеріалу. «Важливим фактором сучасного освітнього процесу є завдання не протиставляти універсальне (глобальне) і національне. Навчання повинно бути спрямоване на те, щоб концентровано пов’язувати все близьке для нас: сімейне, регіональне, національне, європейське. Також воно має інтегрувати всі ці сфери у конкретний універсум нашої цивілізації», – зазначає академік В.Г. Кремень [5, с. 83].

Київська гімназія східних мов №1 як інноваційна відкрита соціально-педагогічна система на всіх етапах становлення та розвитку української системи освіти працює за індивідуальним навчальним планом та навчальними програмами зі східних мов. сходознавства, які розробляли вчителі гімназії.

З січня 1975 року по липень 2000 року заклад освіти очолював П.П. Антонюк, кандидат педагогічних наук, кавалер медалей А.С. Макаренка, Н.К. Крупської, багатьох державних нагород, ветеран Другої світової війни, відмінник освіти України. Під керівництвом П.П. Антонюка у 1986 р. Київська середня школа-інтернат №1 з поглибленим вивченням китайської мови стала об’єктом показу для іноземних делегацій в СРСР. Найголовніші події цього періоду: відновлення відносин закладу освіти у сфері українсько-китайських культурно-освітніх зв’язків.

У 1993 році відбувся візит до Київської гімназії-інтернату східних мов №1 дружини Голови КНР Цзян Цземіня пані Wang Yeping у ході офіційних українсько-китайських переговорів у м. Києві.

З липня 2000 року по серпень 2005 року гімназію очолював А.О. Фур’яка, магістр управління закладом освіти, відмінник освіти України.

З серпня 2005 року по серпень 2011 року заклад освіти очолювала С.В. Ткаченко, фахівець з французької та російської мов, відмінник освіти України, кавалер медалі В.О. Сухомлинського. В серпні 2011 року – серпні 2012 року гімназію очолював Ю.П. Кіт. З серпня 2012 року по серпень 2014 року та в липні 2015 року обов’язки директора гімназії виконувала О.В. Вербицька, вчитель-методист біології, заслужений вчитель України.

З серпня 2015 року гімназію очолює О.І. Проскура, магістр з управління закладом освіти, вчитель-методист математики, відмінник освіти України, якій у січні 2021 року присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України».

З 1956-1957 навчального року й донині, протягом 65 років, учні закладу загальної середньої освіти навчаються китайської мови за програмою поглибленого вивчення в 1-11 (10) класах.

В 1990 році Київська середня школа-інтернат №1 з поглибленим вивчення китайської мови була реорганізована в Київську гімназію-інтернат східних мов №1 за рішення Головного управління освіти м. Києва. З лютого 2003 року – Київська гімназія східних мов №1. Вчителі китайської, інших східних мов розробили цілі покоління авторських навчальних програм, посібників, підручників, навчально-методичних комплексів зі східних мов відповідно до завдань, які вирішувала українська школа на тому чи іншому етапі. Китайської мови навчали вчителі Н.О. Орчинська, В.О. Минко, А.М. Бровченко (Соболь), М.Л. Литвиненко, В.І. Ваулін, В.А. Чжен., С.В. Геранін, І.С. Плотнікова, К.С. Мілюк, Т.В. Павленок, Л.Г. Сократова, Т.С.Костюкова. С.В. Коробкіна та інші. Творчі зв’язки з

гімназією підтримував І.К. Чирко (Інститут українознавства при КНУ імені Тараса Шевченка) – один з перших вчителів китайської мови в Київській середній школі-інтернаті №1 з поглибленим вивченням китайської мови.

1991р. – початок навчання японської мови учнів (перші вчителі М.Б. Ісаєва, О.А. Городецька, Ю.К. Шевченко, Л.М. Чегель, Н.В. Шильцова, Г.Б. Кондратьєва, О.М. Беліков).

1992р. – початок навчання перської мови (перші вчителі Г.В. Подгорний, О.В. Мазенова), арабської мови (перші вчителі Д.В. Мазепов, О.Р. Мізюк, Саліх Саліх Абд), мови гінді (перші вчителі К.В. Довбня, С.В. Довбня, Є.А. Реутов) учнів гімназії.

1993р. – початок навчання турецької мови учнів (перші вчителі Н.М. Ухіна).

1996р. – початок навчання корейської мови учнів (перші вчителі Ю.В. Когай, К.Л. Агаркова, І.П. Петришин).

1999р. – початок навчання в'єтнамської мови учнів (перший вчитель Нгуєнь Дин Тхонг).

В 2000 – 2007 роках учні факультативно навчалися індонезійської мови за сприяння дипломатів Посольства Індонезії в Україні.

В 1990 – на початку 2000-х років на базі гімназійної бібліотеки був відкритий зал періодичних, наукових сходознавчих видань КНР, Російської Федерації, Японії, Сирії, Індії та інших.

19 грудня 2005 року Київській гімназії східних мов №1 був виданий ЮНЕСКО Сертифікат асоційованої школи ЮНЕСКО, підписаний Генеральним директором ЮНЕСКО Коїтіро Мацуура.

З перших років Київської гімназії-інтернату східних мов №1 відбувається становлення не тільки освітнього процесу, а й педагогічної системи позаурочної, позашкільної діяльності нового змісту.

В 1990-і роки на базі закладу освіти були утворені первинні організації Товариств дружби «Україна – Китай», «Україна – Індія», «Україна – Іран», «Україна – Лівія», «Україна – Японія», «Україна – Туреччина», «Україна – Корея».

В 1992 році рішенням педагогічної ради на підтримку ініціативи учнів було засновано клуб юних дипломатів та розроблено Положення про клуб юних дипломатів (КЮД) Київської гімназії східних мов №1. КЮД очолили О.В. Соломонюк, вчитель початкових класів і вчитель сходознавства та зарубіжної літератури Ж.П. Сегеда, член Національної спілки журналістів України, головний редактор гімназійної газети учнів «Орієнталія», яка посіла 2 місце у міжнародному конкурсі журналістики «Золоте покоління» (2003 р.).

У 1997-2003 роках було організовано роботу Центру сходознавчої освіти в гімназії (керівники в різні роки О.В. Соломонюк, П.П. Антонюк).

Положення про Клуб юних дипломатів Київської гімназії східних мов №1 (розробники М.П. Савченко, О.В. Соломонюк; нова редакція М.П. Савченка).

Розвиток партнерських зв'язків з народами країн Сходу – справа не тільки державних установ, професійних дипломатів. Становлення КЮДу – пріоритетний напрям у позаурочній, позашкільній діяльності в Київській гімназії східних мов №1 на розвиток дружби зі школярами країн Сходу, здійснення народної дипломатії.

Мета КЮДу:

- вивчення основ народної дипломатії, дипломатичного етикету та протоколу;
- поширення знань про країни Сходу, про англомовний світ;
- вивчення культурних надбань народів держав світу;

- встановлення та розвиток дружніх стосунків із Посольствами країн Сходу в Україні, з міжнародними та регіональними молодіжними організаціями, дитячими установами, з культурно-просвітницькими, освітянськими інституціями з метою культурно-освітнього співробітництва в галузі охорони довкілля, в ім'я сприяння миру, безпеки народів, поваги та справедливості, правових норм, прав і основних свобод для всього людства;

- налагодження співпраці з асоційованими школами ЮНЕСКО в країнах, мов яких навчаються учні гімназії;

- популяризація за кордоном через заклади освіти-побратими гімназії пам'яток Всесвітньої культурної та природної спадщини ЮНЕСКО в Україні, досягнень українського народу в сфері економіки, науки, культурних трансформацій, етнодержавного розвитку різних періодів;

- відзначення пам'ятних дат, декад ООН, ЮНЕСКО в гімназії;

- поширення знань про міжнародні стандарти з прав людини, дитини, демографічних стосунків та форм спілкування, теорії дитячої дипломатії та засад зовнішньополітичної діяльності України, країн Сходу, англomовних держав;

- вивчення культурних кодів народів Сходу, засад вербального та невербального вираження національних особливостей народів, міжкультурних стилів комунікації народів;

- формування пошани до національних культурних цінностей українського та інших народів, до основних морально-громадянських цінностей;

- розвиток культурно-мовних та морально-громадянських цінностей особистості;

- сприяння становленню «Я – концепції» учнів гімназії;

- формування культури соціальних та політичних стосунків, поваги до соціального та політичного вибору народів, країн;

- розвиток етнонаціональних, полікультурних знань, толерантності особистості, культури миру як важливих чинників життєтворчості особистості;

- співпраця з Українським рухом «Педагоги за мир та співробітництво», Федерацією всесвітнього миру, з товариствами дружби України з країнами Сходу, іншими громадськими інституціями у сфері популяризації ідей культури миру, злагоди, толерантності, прав людини, діалогу мов та культур;

- здійснення професійної орієнтації учнів на професію дипломата, перекладача, правознавця-міжнародника, історика-сходознавця, економіста-міжнародника, викладача іноземних мов;

- розробка та презентація учнівських дослідницьких проєктів про народи країн Сходу;

- ознайомлення з науковими виданнями Дипломатичної академії України імені Г.Й. Удовенка при МЗС України.

- Клуб Юних Дипломатів складався з 10 секторів: японського «Томодаті», індійського «Аппу», китайського, перського, арабського, турецького, корейського, в'єтнамського, індонезійського, англійського.

Клуб Юних Дипломатів здійснює просвітницьку діяльність, виконує культуротворчу, духовно-стверджуючу функції ціннісної орієнтації; сприяє світогляду самовизначення молоді, формує любов до рідної культури, мови, повагу до національних традицій народів світу; формує особистісну потребу в необхідності оволодіння двома-трьома іноземними мовами – мостами дружби народів та вдосконалення знань східних мов.

У планах роботи КЮДу передбачалися такі форми діяльності:

1. Організація культурних заходів до пам'ятних дат східного та європейського календарів, державних свят у країнах, мов яких вивчають гімназисти.

2. Проведення інформаційних заходів із метою поширення знань про життя народів світу.
3. Зміцнення партнерських стосунків із школярами навчальних закладів міст-побратимів Києва (Киото, Ухань, Пекін та інші).
4. Розвиток співробітництва з освітніми установами країн Сходу.
5. Співпраця з Посольствами країн Сходу в галузі розвитку навчально-матеріальної бази навчання східних мов, вивчення історії, географії, культури та системи освіти в країнах Сходу.
6. Сприяння міжнародному обміну школярами.
7. Обмін навчальною, художньою та мистецькою літературою України та країн Сходу.
8. Проведення учнівських конференцій з актуальних проблем дитячої дипломатії, діалогу мов, культур та цивілізацій.
9. Організація декад, тижнів знань східних культур.
10. Створення банку ідей з визначеної тематики для проведення диспутів, дискусій, вікторин народознавчого характеру.
11. Навчання гармонії міжнаціональних стосунків, миру та злагоди між народами, пошани до духовних та культурних надбань народів.
12. Удосконалення співробітництва з центрами української діаспори в країнах Сходу, США, Великої Британії, Канади, Австралії та інших.
13. Апробація в КЮДі демократичних форм управління міжособистісного спілкування (дебати, олімпіади, дискусії, диспути, турніри, «круглі столи», вікторини, ділові ігри, брифінги, колоквиуми, конференції).
14. Створення спільних проєктів у галузі охорони природи, пам'яток історії та культури.
15. Взаємне ознайомлення з історико-культурними пам'ятками, які знаходяться під охороною ЮНЕСКО.
16. Організація моделювання проєктів навчання іноземних мов у XXI столітті.
17. Підтримка міжнародних та всеукраїнських акцій «Діти-миротворці», «Народна дипломатія», «Захист прав людини і прав дитини», «Залучення молоді до прийняття рішень».
18. Здійснення заходів в рамках Міжнародних років, проголошених ООН на початку XXI століття.

Діяльність Клубу юних дипломатів сприяє підвищенню інтересу до навчання іноземних мов учнів, зацікавленості у встановленні індивідуальних та колективних стосунків зі своїми ровесниками за кордоном. Знання мов, культури народів, їх прав, повага до історичного вибору держав – конкретний шлях до взаєморозуміння та стабільного забезпечення миру на землі.

Управління діяльністю КЮДу: на демократичній основі обиралися Президент, Віце-президент КЮДу, голови секторів КЮДу (входили до Президії КЮДу). Склад секторів працює під керівництвом педагогічних працівників гімназії.

У 2006-2013 рр. гімназія – постійна учасниця Міжнародних виставок «Освіта України. Інноваційні технології навчання», Міжнародних виставок навчальних закладів та була нагороджена бронзовою (2008 р.), двома срібними (2009–2011 рр.), трьома золотими медалями (2010, 2013 рр.), численними Почесними грамотами та відзнаками.

У листопаді 2011 р. відбулося урочисте відзначення 75-річчя закладу освіти. Колектив гімназії привітали Голова Верховної Ради України В.М. Литвин, Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогіки НАПН

України, заклади вищої освіти м. Києва, українські та зарубіжні школи – партнери, Посольства країн Сходу в Україні, Федерація Всесвітнього Миру, Український рух «Педагоги за мир та взаєморозуміння» та інші організації.

На міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2013» (28.02 – 02.03. 2013 р.) Київська гімназія східних мов №1 була нагороджена Золотою медаллю у номінації «Міжнародна співпраця в галузі освіти» та Дипломом за вагомий внесок у розвиток національної освіти.

В основі міжнародних освітніх українсько-східних зв'язків – міжнародне правове поле (наявність дипломатичних відносин та договорів України з конкретними країнами, що регулюють культурно-освітнє співробітництво). На становлення та розвиток відносин впливають політична воля керівників дипломатичних місій, посольств країн Сходу в Україні, що відповідає спільним інтересам, наявність наукових та освітніх установ, які зацікавлені у розвитку культурно-освітніх зв'язків з Україною, готовність педагогічних та учнівських колективів до діалогу, професіоналізм, управлінська компетентність керівників гімназії-інтернату східних мов та зарубіжних навчальних закладів, державницький підхід педагогів, стійка мотивація особистісних потреб вчителів до самовдосконалення, яка збігається з суспільними інтересами та інтересами колег за кордоном.

Вагому роль у розвитку міжнародних українсько-східних культурно-освітніх зв'язків, становленні народної дипломатії педагогічного колективу та клубу юних дипломатів відігравали заступники директора з іноземних мов Н.О. Орчинська (1977-1990 рр.), К.С. Мілюк (1990-1992 рр.), С.В. Геранін (1992-1993 рр.), Г.В. Подгорний (1993 р.), В.А. Чжен (1993-2012 рр.), Л.Г. Сократова (2013 р.), О.Р. Ахмад (2013 р.), Н.О. Джигора (2013-2018 рр.).

З відновленням радянсько-китайських відносин під час перебування в СРСР, союзне міністерство освіти, у віданні якого перебувала Київська середня школа-інтернат №1 з поглибленим вивченням китайської мови, рекомендувало її для встановлення творчих зв'язків із закладами освіти КНР.

3 грудня 1987 року були започатковані побратимські зв'язки з Харбінською середньою школою вищого розряду № 6 (провінція Хейлунцзян, КНР). У 1989 році директор Київської середньої школи-інтернату №1 П.П. Антонюк з вчителем китайської мови Г.М. Минка, як делегація Міністерства освіти СРСР, відвідали Харбінську середню школу вищого розряду № 6 (провінція Хейлунцзян, КНР). У жовтні 1991 року педагогічні працівники Київської гімназії-інтернату східних мов №1 П.П. Антонюк – директор, М.П. Савченко – заступник директора з науково-методичної роботи та З.Ф. Донець – вчитель українознавства у складі делегації Міністерства освіти УРСР відвідали з офіційним візитом КНР (міста Харбін, Пекін).

На договірній основі будувалися зв'язки з такими закладами освіти в Російській Федерації (до 2014 р.): школою-інтернатом № 11 з поглибленим вивченням китайської мови м. Москви, школою-інтернатом № 19 з поглибленим вивченням мови гінді м. Москви, гімназією № 652 з поглибленим вивченням китайської мови м. Санкт-Петербурга, ліцеєм № 644 «Міжнародний ліцей» з поглибленим вивченням турецької мови м. Санкт-Петербурга, із Московським міським педагогічним університетом.

У 1990-2000-х роках розвивалися партнерські відносини із закордонними школами: у Китайській Народній Республіці – школа XXI століття м. Пекіна, Дзяодинська школа вищого розряду № 2 м. Шанхая;

у Турецькій Республіці – Анатолійський торгово-економічний ліцей м. Стамбула, Анатолійський ліцей Левенг Айдин м. Анталії;

у Республіці Корея – Південно корейська початкова школа Чун Чон м. Чун Чона, Міжнародна корейська асоціація волонтерів;

у Республіці Індія – Англійська школа Паблік скул м. Фарідабада; в Японії – початкові школи м. Нагоя, м. Нагано, м. Токіо, Міжнародна асоціація обмінів м. Ісікаві;

у Королівстві Марокко – початкова школа м. Касабланки; у Соціалістичній Республіці В'єтнам – Ханойський університет м. Ханоя; в Ісламській Республіці Іран – Міжнародний центр вивчення перської мови.

Вагомий внесок у формування комунікативної компетентності школярів, популяризації знань про свою країну здійснювали китайські вчителі Цзян І, Цзян Чунбін, Сун Ляной (1990-1991 рр.), Ван Суся, Сунь Ліньюнь (1991-1992 рр.), Мяо Шучжі (1992 – 1993 рр.), Сю Вей, Фу Чжаося (1993 – 1994 рр.), Лі Вей, Ху Цуньянь (1994 – 1995 рр.), викладач університету з Чунціна Ден Цзінчжуан (1992- 1993 рр.), викладач-художниця з Пекіна Мяо Мяо, випускниця Пекінського педагогічного університету іноземних мов, спеціаліст китайської – каліграфії та живопису (школа Гуо – Хуа), кандидат педагогічних арт-наук. Мистецтву китайської кухні навчали в 1993 – 1994 рр. харбінські повари-кулінари. Великих зусиль доклали для розвитку взаємовигідних відносин та формування іміджу Києва, України, гімназії в КНР директори Харбінської школи вищого розряду №6 Хан Шаочи, Дун Чжицзюнь, керівники середньої освіти м. Харбіна провінції Хейлунзян.

Серед педагогів гімназії – турецькі вчителі Косіт Кубіляй (1996-1998 рр.). Ульві Топчу (1998-2001 рр.), іранська вчителька перської мови Азіта Каруні (1995-1998 рр.), яка опанувала в Києві українську мову й продовжує творчі зв'язки зі своїми вихованцями. Арабській мові навчав гімназистів Саліх Сшіх Абд з Кувейту (1997-1999 рр.), японській мові навчав киян вчитель Норікі Торіумі з далекого Токіо (1998-1999 рр.) та інші.

Відбувався обмін науково-педагогічною інформацією з Центром українознавства Уханьського державного університету (провінція Хубей, КНР), з дослідниками історії українсько-китайських зв'язків, української діаспори ХХ століття в Китаї, перекладачами та популяризаторами творчості українських педагогів К.Д. Ушинського, В.О. Сухомлинського професорами Чжу Хун і Хе Жунчаном – співавторами китайсько-українського словника, створеного ними у співробітництві з канадськими вченими.

Вчителі китайської мови в числі перших спеціалістів у 80-і роки пройшли мовне стажування в КНР: Л.О. Федотова (1985-1986рр.), Л.Г. Сократова (1986-1987 рр.), В.А. Чжен, В.О. Минко (1987-1988 рр.), І.С. Плотнікова (1988-1989 рр.). На базі закладів освіти м. Харбіна (КНР) знання китайської мови удосконалювали вчителі В.А. Чжен, С.В. Геранін (1991-1992 рр.), Л.Г. Сократова (1992-1993 рр.), В.О. Минко (1993-1994 рр.), Т.В. Павленок, В.І. Ваулін (1994-1995 рр.). В Ірані пройшов стажування Г.В. Подгорний (1998-1999 рр.), в Туреччині – Н.М. Ухіна, в Японії – М.Б. Ісаєва, Ю.К. Шевченко, Л.М. Чегель, Г.Б. Кондратьєва, в Республіці Корея – К.Л. Агаркова, І.І. Петришин та інші.

У 2005-2008 роках гімназія – пілотна школа Міжнародного проєкту «Громадянська освіта – Україна» Європейського Союзу. У 2007-2012 роках в гімназії успішно здійснена дослідно-експериментальна робота за темою академічного рівня «Дидактико-методичні засади використання новітніх технологій у навчанні та вихованні учнів гімназії» (керівник експерименту В.Г. Редько – завідувач тодішньої лабораторії навчання іноземних мов Інституту педагогіки НАПН України, доктор педагогічних наук). Була розроблена перша в Україні Концепція навчання східних мов Київської гімназії східних мов №1 [4]. У 2012-2019 роках проведено дослідно-експериментальну роботу всеукраїнського рівня за темою «Реалізація інноваційної моделі розвитку культурно-мовних та морально-громадянських

цінностей учнів» (керівник експерименту В.І. Кизенко – провідний науковий співробітник відділу дидактики Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник) [2, 3].

Як цілісна педагогічна система гімназія у своїй діяльності керується стратегічними цілями української державної системи освіти та виховання підростаючого покоління.

Місія гімназії відповідно до комплексної програми «Стратегічні напрямки інноваційного розвитку Київської гімназії східних мов №1 на 2012-2017 роки» визначала: становлення компетентної особистості, розвиток здібностей, обдарувань учнів для забезпечення інтелектуального, культурного потенціалу України [10, с. 90].

Наш досвід свідчить, що реалізація завдань навчального закладу як цілісної педагогічної системи з формування у гімназистів потреби у глибоких і міцних знаннях з української та іноземних мов, формування інтересу до вивчення східних мов, основ наук, до культури народів Сходу неможлива без розширення творчих контактів із закордонними закладами освіти з проблеми навчання учнів східних мов іноземців.

Виходячи з програми «Освіта для єдиної Європи», розробленої в 1990-ті роки Радою Європи, гімназія прагне допомогти молодим людям як європейцям сприйняти спільну культурну спадщину та просякнути відповідальністю за неї, формує глобальне мислення у гімназистів, потребу у неперервній освіті протягом всього життя. Українець повинен творити власне життя, працювати й пересуватися в полі культурній, багатомовній демократичній Європі, відчувати себе відповідальним за все, що відбувається на Землі, здатним розв'язувати проблеми, що стоять перед Україною, Європою, людством.

Багато випускників закладу освіти здобували вищу освіту в КНР, Японії, В'єтнамі, Туреччині, Ірані, Ізраїлі, Монголії, Польщі, Нідерландах, Німеччині, Бельгії, США, Канаді.

В 1990 – 1995 роках педагоги гімназії пропагували слов'янські мови, навчаючи російської, української мов школярів м. Харбіна (КНР), а вчителі Харбінської середньої школи вищого розряду №6 навчали китайської мови гімназистів у Києві. Учні проходили мовне стажування в КНР, Японії, Туреччині, Республіці Корея, Індії, Ірані, АНДР. Вони як творчі особистості, патріоти України, знавці мов, українознавства, сходознавства репрезентували українську систему освіти в цих країнах. Гімназисти традиційно стажувалися у КНР. На базі Харбінської середньої школи вищого розряду №6 (м. Харбін, провінція Хейлуцзян), Цзяодинської школи вищого розряду №2 (м. Шанхай), Тяньцзінського державного університету. З 2012 року функціонує щорічна закордонна чартерна школа мовного стажування учнів та вчителів на базі Куньмінського державного університету [13; 14].

Китайські, японські, індійські, турецькі, іранські школярі, перебуваючи в Києві, в гімназії, відкривали для себе Україну, ідентичність українців, їх етнонаціональні цінності, багатогранну культуру, державну систему освіти, прагнули започаткувати в своїх школах вивчення української мови, культури. Це має велике значення для формування позитивного іміджу України у світі, її миролюбного зовнішньополітичного курсу. Українські школярі йдуть від цілісного вивчення України, країн Сходу до цілісного сприйняття єдності та взаємозалежності глобального світу.

Для формування стійких мовленнєвих умінь, створення іншомовного комунікативного середовища у постійній педагогічній практиці – спілкування вчителів, учнів зі стажистами, студентами країн Сходу, які навчаються в київських ЗВО: участь у проведенні уроків, спільні екскурсії по м. Києву, в музеї, участь у проведенні предметних декад, тижнів знавців мов, відзначення державних, народних свят, презентацій списку Всесвітньої культурної та природної спадщини ЮНЕСКО в країнах Сходу, в Україні, східної та української кухні.

Відбувалася творча співпраця з Інститутом сходознавства імені А.Ю Кримського НАН України, з Інститутом Конфуція при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, з відділами Інституту педагогіки НАПН України, Інститутом філології КНУ імені Тараса Шевченка, Київським Національним лінгвістичним університетом, Київським міжнародним університетом, Київським університетом «Східний світ» [9; 12].

У традиційному календарі гімназії – зустрічі Нового року за східними календарями. У нас звучить Т. Шевченко, І. Франко, Леся Українка, В. Сосюра китайською, японською, арабською, перською мовами в Шевченківські дні, під час літературних вечорів тощо. Листи українських школярів отримують ровесники в багатьох куточках країн світу, в клубі любителів східної музики звучить мелодійний малюнок української пісні та пісень народів Сходу; на засіданнях секцій української та зарубіжної літератур наукового товариства гімназистів – колективного члена київської малої академії наук учнівської молоді звучать власні вірші учнів українською та мовами народів Сходів; під час фестивалів народів України та Сходу музика, танці народів сприяють культурному збагаченню випускників навчального закладу; на уроках східних мов, світової художньої культури, літератури країн Сходу формуються знання про східні культури та цивілізації. Відбувається діалог мов, культур, цивілізацій, діалог педагогічних систем [13, с. 66–701].

З 2001 року учні гімназії беруть участь у щорічних київських міських відкритих учнівських олімпіадах зі східних мов, які були рекомендовані Міністерством освіти і науки України в якості експерименту й продовжуються донині. У науковому товаристві гімназистів – колективному членові Київської МАН учнівської молоді з 2000 року учні здійснюють науково-дослідницьку діяльність у секціях «китайська мова», «сходознавство» у відділенні іноземної філології та зарубіжної літератури.

Гімназисти – майбутні дипломати – активні учасники, переможці Українського відбіркового та міжнародного етапів міжнародної учнівської олімпіади закладів середньої освіти «Китайський міст» (КНР). Українські педагоги, школярі завдяки контактам у сфері освіти, культури з народами Сходу мають доступ до досягнень різних цивілізацій далекосхідного, мусульманського, південноазійського світу.

Київській гімназії східних мов №1 по праву належить провідне місце в популяризації ідей Декларації принципів толерантності, Декларації про культуру миру та програми дій в області культури миру, у творчому збагаченні педагогіки миру, педагогіки толерантності, в сфері розвитку українсько-східних міжнародних освітніх зв'язків, у визначенні їх ролі у формуванні етнонаціональних цінностей та полікультурної компетентності особистості.

Важливе значення в поширенні сходознавчих знань належить гімназії, яка спільно з Інститутом педагогіки НАПН України провела дванадцять Всеукраїнських науково-практичних конференцій «Україна – країни Сходу в XXI сторіччі: діалог мов, культур, педагогічних систем» (1999–2012). Так, під час одинадцятої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Україна – країни Сходу в XXI столітті в діалозі мов, культур, педагогічних систем: ціннісні виміри особистості» (27.10.2016 року) відбулася презентація учнівських дослідницьких проектів під час роботи учнівської студії «Діалог і взаємодія етнонаціональних цінностей українського, східних та англомовних народів: основоположні принципи толерантної особистості XXI століття». У рамках відзначення у 2017 році року Японії в Україні гімназія організувала міську учнівську конференцію «Україна – Японія XXI століття в діалозі мов, культур: ціннісні виміри особистості» для асоційованих шкіл

ЮНЕСКО в м. Києві (27.11.2017 року), яка проходила у пленарному режимі, в роботі трьох секцій «Політична та економічна системи Японії», «Населення Японії. Цінності японців», «Розвиток культури. Японська мова. Освіта в Японії», у трьох майстер-класах «Пишемо

японськими ієрогліфами», «Оригамі», «Японська чайна церемонія». Учасники конференції ознайомилися з підготовленою вчителями та учнями тематичною виставкою «Пам'ятки Всесвітньої культурної та природної спадщини ЮНЕСКО в Японії». Юні дипломати гімназії розробили проєкт, який був прийнятий конференцією як Звернення до японської молоді учасників міської учнівської конференції «Україна – Японія ХХІ століття в діалозі мов, культури: ціннісні виміри особистості» для асоційованих шкіл ЮНЕСКО в м. Києві, у якому зазначалося:

«У 2017 році – Році Японії в Україні, з нагоди 25-річчя дипломатичних відносин між Україною та Японією, ми – учні закладів освіти м. Києва – столиці України, учасники міської учнівської конференції «Україна – Японія ХХІ століття в діалозі мов, культур: ціннісні виміри особистості», яка відбулася 23 листопада 2017 року у Київській гімназії східних мов №1 – асоційованій школі ЮНЕСКО, у якій учні 1-11-го класів навчаються японської мови – зазначаємо, що проведення Року Японії в Україні відкрило для нас «Країну Вранішнього Сонця», познайомило з досягненнями дружнього японського народу в багатьох сферах життєдіяльності японського суспільства: в одній з «найбільших економік світу й художній культурі, у науці й освоєнні природних багатств, в освіті й охороні культурної спадщини, у спорті й збереженні багатьох культурно-історичних традицій, в етиці, філософії й сфері міжкультурної комунікації, в досягненнях науково-технічного прогресу й медицині.

Нам відомо що, Японія – один із великих фінансових центрів, масштабних експортерів продуктів науково-технічних галузей, країна високошвидкісних залізниць і найбільшого тунелю світу, великого торгового флоту й сучасних аеропортів, побудованих на наливних ґрунтах.

Це – країна високорозвиненої туристичної галузі, яка славиться високим рівнем сервісу, живописною унікальною природою, пам'ятками архітектури, занесеними до Списку Всесвітньої культурної та природної спадщини ЮНЕСКО.

У відносинах між Україною та Японією немає тягаря минулого. Яскравим прикладом культурно-освітніх відносин наших народів в історичній ретроспективі є діяльність Василя Срошенка (з Харківщини) – незрячого з дитинства письменника, класика японської дитячої літератури початку ХХ століття, викладача університету в Токіо, поліглота, поширювача мови есперанто в Азії та Європі.

Широка й багатогранна палітра відносин України та Японії на сучасному етапі: політичне, економічне співробітництво, розвиток торгівлі, міжкультурні контакти, розвиток співпраці в галузі медицини, освіти, охорони довкілля, в популяризації цінностей дружнього японського народу.

Ми також відзначаємо вагомий міжнародний внесок Японії на підтримку національного суверенітету й територіальної цілісності України в сприянні розвитку інфраструктури в Україні, поширенню географії вивчення японської мови в нашій країні.

Вітаємо дружній японський народ у його масштабному соціально-економічному поступі.

Сфери освіти, культури – це вічні береги, які відкривають нові горизонти для взаємопізнання, взаємозбагачення культур, цивілізацій, пізнанні багатоманітного світу й широкі відкриті горизонти для утвердження на Землі культури миру, взаємовигідного співробітництва й збереження природної, культурної спадщини, торжества ідеалів Добра, Толерантності, Дружби, Співпраці народів.

Моріхей Уесіба (1883-1969) – засновник сучасного айкідо наголошував: «Споглядай будову цього світу, слухай слова мудрих та сприймай все краще та добре як своє.

Спираючись на це, відкрий свої славні двері до істини. Не прогав істину, яка прямо перед тобою. Усе навколо... повинно стати твоїм учителем».

Констатуємо, що молодь кожної країни – рушій сучасного прогресу. Від нас, українців і японців, від молоді двох наших країн, активної життєвої позиції, відповідальної громадської дії, від єдності в різноманітті, в об'єднанні зусиль у боротьбі за Мир, залежить майбутнє нашої планети Земля!

Ми закликаємо японську молодь до тісної співпраці, комунікації з юними громадянами України. Бажаємо підростаючому поколінню Японії щастя, миру, радості буття та благополуччя, успіхів у навчанні, нових досягнень на благо народу!»

Юні дипломати взяли участь у суспільній акції школярів України «Громадянин – 2006» та реалізували проєкт «Алея миру єднає світи» (жовтень – листопад 2005р.). Консультанти проєкту М.П. Савченко – вчитель історії, Л.М. Фузік – класний керівник, вчитель мистецтва. Виокремимо етапи проєкту.

Під час першого етапу здійснювалося вивчення громадської думки в гімназії щодо відзначення пам'ятних дат – 60-річчя Організації Об'єднаних Націй, 10-річчя Декларації принципів толерантності, Європейського Року громадянської освіти та підготовки до 15-ої річниці незалежності України та проведення суспільно корисної діяльності в гімназії на честь випускників 2006 року – року 70-річчя закладу освіти.

У ході другого етапу вивчалися матеріали ювілейної, 60-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН, зміст Декларації принципів толерантності. Учні ознайомилися з міськими заходами по відзначенню в столиці України 60-річчя ООН. Було проведено моніторинг щодо можливості акції озеленення подвір'я гімназії.

Під час третього етапу учасники проєкту ознайомилися з програмою громадських акцій Партії зелених України, оформили куточок, присвячений проєкту. Вивчалось питання стану озеленення в мікрорайоні «Святошин» (прилегла територія до гімназії) Святошинського району міста Києва.

У ході реалізації завдань четвертого етапу учні підготували звернення до дирекції гімназії, громадської організації Український рух «Педагоги за мир та взаєморозуміння» – лауреата Премії миру ЮНЕСКО – 1998, до управління освіти Святошинської районної в м. Києві державної адміністрації. Вивчалось питання отримання саджанців дерев для висадки на Алеї миру «Алея миру єднає світи».

У ході п'ятого етапу гімназисти висадили на території гімназії дерева лип на Алеї миру на честь ООН, ЮНЕСКО, Українського Руху «Педагоги за мир та взаєморозуміння», України, Київської гімназії східних мов №1, 11-В класу, КНР, Японії, Турецької Республіки, Ісламської Республіки Іран, Індонезії, Республіки Індія, Великої Британії, арабських країн, Соціалістичної Республіки В'єтнам – країн, мов яких навчаються гімназисти, спільно з учасниками XI-ої сесії Університету культури миру Українського руху «Педагоги за мир та взаєморозуміння» (11-13. 11. 2005р., гімназія східних мов №1) за участю вчених, громадських діячів, педагогів.

Під час шостого етапу відбулася презентація результатів реалізації проєкту «Алея миру єднає світи» Суспільної акції школярів України для громадськості, гімназистів, для ЗМІ.

У 2010 році юні дипломати, які навчалися корейської мови, розробили та реалізували історичний проєкт «Корейці на Київщині» в рамках участі у 8-му Всеукраїнському конкурсі учнівських історичних проєктів «СЛІДАМИ ІСТОРІЇ» на тему: «Історія посеред нас. Знаходимо, досліджуємо, оберігаємо! УКРАЇНА – новий берег життя, МІГРАЦІЇ в історії України» (листопад – грудень 2010 року). Консультанти проєкту: М.П. Савченко – вчитель історії, заступник директора з науково-методичної роботи та Л.В. Темченко – класний

керівник 10 класу, вчитель української мови та літератури Київської гімназії східних мов № 1. Учасники проєкту встановили, що перші корейці на Україні з'явилися внаслідок їх переселення на терени Російської імперії (Приморський край – Забайкалля – Західний Сибір – Нечорноземна зона Росії – Малоросія (Україна) в другій половині ХІХ століття). Учні виокремили 5 хвиль переселення корейців в Україну, у т.ч. до Київської губернії (1 -а: кінець ХІХ століття. 2-а: після російської – японської війни 1904–1905 років та в результаті переселенської політики П.А. Столипіна в 1906–1909 роках: 3-я хвиля: участь корейської бідноти у подіях 1917-1920 рр. в Росії, в Україні (боротьба більшовиків за владу Рад, громадянська війна (за встановлення більшовицького панування – загони корейських добровольців у складі бойових формувань РСЧА (Червоної армії). В часи УРСР. в складі СРСР, відбулася наступна хвиля переселень корейців (період масових репресій в УРСР – СРСР у 1937 -1939 рр.).

У 1945 – 1958 рр. – переселення на Київщину, в Україну з територій Узбекистану та Казахстану. В 1959-1960-х роках поселення корейських переселенців у центрально – південних областях УРСР.

1968 – 1970 рр. – навчання корейців у ВНЗ м. Києва та їх поселення на постійне помешкання у м. Києві, на Київщині.

Розпад СРСР в 1991р., падіння комуністичних режимів на теренах бувшого СРСР: переселення корейців в Україну (в м. Київ, на Київщину у т.ч.) через нестабільність ситуацій в державах Середньої Азії (Казахстан, Узбекистан).

Корейці – основне населення Республіки Корея (43 млн. осіб) і КНДР (23 млн. осіб). Загальна чисельність – близько 70 млн. осіб. Належать до східноазійської раси. Розмовляють ізольованою корейською мовою. За переписом населення 2001 року, в Україні налічувалося 12 тис. 711 корейців (1989 р. – 8669 осіб), з яких вважають рідною мову своєї національності 17% (1989р. – 34,1%), українську – 5% (1989р.), російську – 76% (1989 р. – 64%).

Встановлено, що корейці станом на початок 2000 років проживали переважно у південних регіонах України: в АР Крим – 2877 осіб (22%), Херсонській області – 1253 (9%), Донецькій – 1124 (9%). (Див.: Національні меншини України: історія та сучасність. Науково-довідкове видання. Київ: МАУП, 2006. С.42-43).

У Києві працює 2 великі громадські організації – Асоціація «Корейці Києва» та «Асоціація корейців України».

З 2008 р. гімназія підтримує творчі зв'язки з південнокорейською початковою школою «Чун Чон» м.Чун Чон (Республіка Корея).

Посольство Республіки Корея в Україні обладнано сучасним технічним устаткуванням навчальний кабінет корейської мови у гімназії.

Гімназія підтримує творчі зв'язки з Харківською спеціалізованою школою з поглибленим вивченням корейської мови та культури «Дьонсурі» №181. У цій школі навчаються етнічні корейці, українці, росіяни – жителі м. Харкова.

Щорічно учні Київської гімназії східних мов №1 проводять заходи до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту. Так, 27 січня 2015 року, учні звернулися до шкільної молоді України, зазначивши:

«Ми – за культуру миру, права людини, толерантність, творчу співпрацю, дружбу народів! ми – проти расизму, антисемітизму, ксенофобії!

Глибокий слід в пам'яті людства планети Земля залишив Голокост – вбивство 6 мільйонів євреїв. Голокост-геноцид – злочин проти людяності. Своім вістрям він був спрямований на планетарне знищення єврейського народу. Вшановуючи пам'ять жертв злочинної політики геноциду нацистської Німеччини у роки Другої світової війни -

Голокосту, ми усвідомлюємо, що це трагедія не лише єврейства, а й спільна трагедія українського народу під час нацистської окупації України в 1939 – 1944 роках, та визначаємо уроки Голокосту як уроки історії, та заявляємо про необхідність об'єднання всього суспільства на збереження, увічнення пам'яті жертв геноциду євреїв. Заявляємо про свої погляди на світ ххі століття, як на століття панування культури миру, діалогу культур, цивілізацій, взаєморозуміння, дружби між усіма народами, країнами, як основу безпеки життєдіяльності, дотримання прав людини, толерантності, незважаючи на етнічну та релігійну належність!

Тому закликаємо школярів України:

1. Вивчати історію Голокосту та виносити з неї уроки історичної правди та вшановувати пам'ять жертв геноциду.

2. Не допускати неприязні до будь-яких народів, які проживають в Україні та спільно з українцями розбудовують українську державу, громадянське суспільство, боронять Україну.

3. Засуджувати будь-які прояви расизму, ксенофобії, юдофобії в Україні, у світі, активною громадянською позицією будувати мир, формувати морально-громадянські цінності особистості, гармонію відносин між народами в Україні, Європі, світі, яким немає альтернативи.

4. Тому закликаємо учнів усіх загальноосвітніх навчальних закладів України поставити надійний заслін ворожості між народами, силовому вирішенню конфліктів, які відкидають народи від суспільного прогресу.

5. Створимо ж разом надійний світ, сприятливий для усіх дітей, молоді, для всіх народів в Україні, для всіх народів Європи, світу!

Люди, будьте пильними! не дамо нікому сповзти до ворожнечі, до расизму, порушення прав людини!

Збережемо гармонію між усіма народами!

Пам'ятаймо про всі геноциди ХХ століття та їх катастрофічні наслідки!».

За роки функціонування КЮДу з діяльністю гімназії ознайомилися чисельні делегації. Від комітету у справах освіти Всекитайських Зборів Народних представників та Міністерства освіти КНР, Міністерства освіти Ісламської Республіки Іран до делегації лікарів з Японії, які вивчали медичні наслідки чорнобильської катастрофи, від освітян Тайваню до артистів з Туреччини, Індії та Японії, від підприємців з Республіки Корея до науковців з В'єтнаму та Єгипту, від представників громадських організацій з Китаю до керівників Асоціації державних шкіл Індії та освітян Монголії. Досвід українсько-східних міжнародних зв'язків гімназії, діяльність КЮДу вивчали педагоги, учні шкіл-побратимів з Москви, Санкт-Петербурга (Російська Федерація, до 2014 року).

Київська гімназія східних мов №1 пишається своїми випускниками – вчителями іноземних мов, викладачами східних мов в закладах вищої освіти, перекладачами, журналістами, правознавцями, економістами, бізнесменами. У сфері міжнародних відносин працює багато випускників закладу освіти. Відомими дипломатами стали В. Собко (випускник 1986 року), який працював третім та першим секретарем Постійного представництва України в ООН, в інших українських дипломатичних представництвах, О. Павлишин (випускник 1994 року), який теж працював третім, потім першим секретарем Постійного представництва України в ООН, в інших українських дипломатичних представництвах. На дипломатичній роботі перебувають (перебували) випускники гімназії О. Барилова, Н. Бондар, Є. Бур'ян, І. Величко, Є. Дражан, Я. Болтівець, К. Ігнат'єв,

С. Капузо, Р. Кондратюк, С. Кузьмічов, Ж. Ліщинська, Л. Куліш, О. Луцкевич, О. Музика, О. Протченко, Н. Сасін, І. Сегеда, О. Сухомлин, С. Чернишов, О. Федічев та інші.

Педагогічну діяльність на дипломатичну у різні періоди змінили А. Плюшко, І.О. Султанський, Л.О. Федотова. Ряд бувших керівників секторів КЮДу працюють у закладах вищої освіти О.А. Борділовська, доктор політичних наук (КНУ імені Тараса Шевченка), О.В. Мазепова, доктор філологічних наук (КНУ імені Тараса Шевченка), К.В. Довбня, кандидат педагогічних наук (КНУ імені Тараса Шевченка), М.М. Прокопчук, кандидат педагогічних наук (КНЛУ) та інші.

Серед випускників гімназії-членів КЮДу відзначаємо С.С. Бичкову, доктора юридичних наук, професора, М.О. Сіданіча, кандидата політичних наук. П.І. Драгана, кандидата політичних наук, І.С. Сегеду, кандидата юридичних наук та інших.

Ідеї культури миру пропагували серед учнів педагогічні працівники-Посли миру (звання присвоєно Федерацією Всесвітнього миру) М.П. Савченко (з 2006 р.), В.М. Пашенко, Н.О. Джигора, Г.В. Подгорний, К.С. Мілюк, Л.Г. Сократова, Саліх Саліх Абд, М.Б. Ісаєва, Т.В. Павленок, М.О. Дудник (з 2011 р.).

У 2005 році президією Українського руху «Педагоги за мир та взаєморозуміння» Савченку М.П., заступнику директора з науково-методичної роботи, вчителю історії було присвоєно звання «Почесний миротворець».

Висновки. Діяльність клубу юних дипломатів Київської гімназії східних мов №1 як інноваційна форма культурно-освітніх взаємин, як тип міжнародних відносин будуються на основі компетентнісного підходу, рівноправного партнерства, товариськості, дружби, поваги до історичного вибору народів. Вони виходять з об'єктивних потреб взаємовигідного співробітництва з народами, молоддю країн Сходу та носять системний характер, відповідають змісту державної освітньої політики в Україні, цільовим комплексним міським програмам «Освіта Києва» (різні роки). Формування толерантності, культури миру членів КЮДу здійснювалося через зміст освіти та виховання учнів засобами позашкільної педагогіки у співпраці із родинами учнів, через соціальні фактори на особистісному рівні, через соціальні умови (сім'я, заклад освіти, мата референтна група, середовище ровесників, ЗМІ тощо), через вплив на особистість соціальних обставин (особливості регіону, м. Києва, стан українсько-східних міжнародних відносин, умови глобалізації тощо).

Розвиток культурно-мовних та морально-громадянських цінностей учнів здійснювався в умовах реалізації інноваційної моделі розвитку культурно-мовних та морально-громадянських цінностей учнів (когнітивний, емоційно-ціннісний, практичний, особистісно творчий компоненти структурно-функціональної моделі розвитку зазначених цінностей) [3, С. 77-87].

Ефективність діяльності КЮДу очевидна. Зростає зацікавленість учнів у навчанні східних мов, культур, у пізнанні східних цивілізацій, які добилися значного прогресу у своєму розвитку наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть. Важлива роль належить людському фактору. Зростає духовний рівень особистості учнів-носіїв етнопонаціональних, культурно-мовних, морально-громадянських цінностей, полікультурних, правових компетентностей. Цьому сприяє інформаційна, загальнокультурна та професійна підготовка педагогічних працівників, глибина розуміння ними національних, спільних та міжнародних інтересів народів, їх взаємозалежності в сучасному світі. Діалог у народній дипломатії учнів – визначальний чинник у міжнародних відносинах.

У педагогічному колективі переконані, що різниця в рівнях культурного розвитку, стані освіти, в самотності народів не може бути виправданням для культурного ізоляціонізму. Широкомасштабна участь Київської гімназії східних мов № 1 у міжнародній культурній та освітній співпраці, загальнолюдські контакти є надійним засобом зміцнення світового співтовариства, чинником довіри між народами планети.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про освіту» (офіційний текст). Київ: Паливода А.В., 2018. - 128 с. див.: С. 75-76).
2. Кизенко В., Савченко М. Реалізація інноваційної моделі розвитку культурно- мовних та морально-громадянських цінностей учнів у контексті дослідно-експериментальної роботи. *Український педагогічний журнал*. 2019. №3. С. 72-84.
3. Кизенко В.І., Савченко М.П., Новицька Н.І. Феномен культурно-мовних та морально-громадянських цінностей у контексті гімназійного експерименту. *Advances of sciens: Proceedings of articles the international scientific conference. Czech Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 23 august 2019 [Electronic resurce] / Editors prof. L.N.Katjuhin, I.A. Salov, I.S.Danilova, N.S. Burine. – Electron, txt.d. – Czech Republic, Karlovy Vary: Skleneny Mustek – Ukraine, Kyiv: MCNIP, 2019.P.77-87.*
4. Концепція навчання східних мов у Київській гімназії східних мов № 1. Експериментальний проєкт. Київ: Енергія плюс, 2007. 112 с.
5. Кремень В.Г. Світ знання: людина, наука, освіта. Київ: Знання України, 2016. 87 с.
6. Крочак О., Сегеда Ж. Доброго ранку, сенсей! Або організація Клубу юних дипломатів у навчальному закладі. *Заступник директора школи*. 2016. №09 (вересень). С. 52-56.
7. Лісовець О.В. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України: навч. посіб. Київ: ВІД «Академія», 2011. 256 с.
8. Манакин В.М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. Київ: Вид. центр (Академія), 2012. 288 с.
9. Савченко М.П. Гімназія в українсько-східних міжнародних освітніх зв'язках, у діалозі культур. *Дидактика: теорія і практика: зб. наук, праць [за ред. Г.О. Васьківської, упоряд. С.В. Косянчука]*. Київ: Ін-т пед. НАПН України, 2013. С. 90-91.
10. Савченко М. Організація досліджень етнонаціональних і культурно-мовних цінностей народів Сходу: наукове товариство гімназистів у контексті дослідно-експериментальної роботи. *Дидактика: теорія і практика: зб. наук, праць [за наук. ред. д-ра пед. наук Г.О. Васьківської]*. Київ: Педагогічна думка, 2018. 164 с. (див.: с. 107-121)
11. Савченко М. Проблема педагогічного проєктування професійної орієнтації старшокласників гімназії на сходознавчі професії. *Теоретико-методичні засади системи професійного самовизначення особистості в умовах регіону*. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції; 8 квіт. 2016 р. [за заг. ред. І.М. Бобер, наук. ред. А.П. Самодрин]. Кременчук: ПП Щербатих Ю.В., 2016. С. 34-36.
12. Савченко М.П. Проблема формування інтересу школярів щодо вивчення східних мов: культурологічний аспект. *Україна – країни Сходу: від діалогу педагогічних систем до діалогу культур та цивілізацій*: матеріали наук.-практ. конф. 14-16 трав. 1999 р., 11-13 трав. 2000 р. Випуск 2. Київ: Фенікс, 2001. С. 66-70.
13. Савченко М. Чартерна мовна школа як форма реалізації профільного навчання в гімназії східних мов № 1. *Дидактика: теорія і практика: зб. наук, праць*. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. С. 144-148.